

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 9w ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215), zwanej dalej „ustawą”.

Konieczność wydania rozporządzenia wynika z nowych przepisów wprowadzonych ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.).

Zgodnie z ww. przepisami, od 1 stycznia 2021 r. nauczyciele szkół za granicą, tj. nauczyciele języka polskiego, historii, geografii oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw lub nauczanych w innych formach prowadzonych przez organizacje społeczne zarejestrowane za granicą, będą mogli przystępować do procedury awansu zawodowego i, na zasadach określonych w ustawie, ubiegać się o uzyskanie wyższego stopnia awansu zawodowego.

Projektowane rozporządzenie określa:

- 1) zakres wymagań niezbędnych do uzyskania poszczególnych stopni awansu zawodowego;
- 2) sposób odbywania stażu;
- 3) zakres spraw, które powinna określać umowa z opiekunem stażu;
- 4) rodzaj dokumentacji dołączanej do wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub postępowania kwalifikacyjnego;
- 5) osiągnięcia w pracy dydaktycznej i wychowawczej nauczyciela, o którym mowa w art. 9j ust. 3 i 4 ustawy, które mogą być uznane za znaczący dorobek zawodowy;
- 6) sposób przeprowadzania postępowania egzaminacyjnego i kwalifikacyjnego;
- 7) wzory zaświadczeń o zdaniu egzaminu lub uzyskaniu akceptacji oraz wzory aktów nadania stopni awansu zawodowego nauczycielom, o których mowa w art. 9j ust. 2–4 ustawy;
- 8) sposób przetwarzania danych i zakres dostępu do systemu teleinformatycznego przez osoby upoważnione.

Określając obowiązki nauczyciela realizującego staż oraz terminy składania wniosku o rozpoczęcie stażu, przyjęto rozwiązania dotyczące awansu zawodowego nauczycieli szkół funkcjonujących w polskim systemie edukacji. Jedyną różnicą dotyczy konieczności składania wniosku przez nauczyciela stażystę, który pracując w szkole działającej za granicą, w odróżnieniu od nauczyciela stażysty pracującego w szkole działającej w ramach polskiego systemu edukacji, nie rozpoczyna stażu z mocy prawa.

W celu umożliwienia realizacji stażu, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania zawiera umowę cywilnoprawną z nauczycielem szkoły działającej w ramach polskiego systemu oświaty, pełniącym funkcję opiekuna stażu. Umowa zawiera opis zadań opiekuna stażu, w tym zadań wynikających z przepisów rozdziału 3b ustawy dotyczących współpracy

z nauczycielem odbywającym staż w zakresie wspierania jego działań dydaktycznych, doskonalenia zawodowego oraz tworzenia dokumentacji dotyczącej awansu zawodowego, obserwacji i omawiania zajęć nauczyciela odbywającego staż, a także udziału nauczyciela odbywającego staż w zajęciach prowadzonych przez opiekuna stażu.

Określając niezbędne wymagania do uzyskania przez nauczyciela szkoły za granicą danego stopnia awansu zawodowego nauczyciela, analogicznie do wymagań wobec nauczycieli zatrudnionych w szkołach działających w ramach polskiego systemu edukacji, zróżnicowano wymagania w zależności od stopnia awansu zawodowego i uwzględniono znajomość przepisów prawa oświatowego oraz lokalnych przepisów dotyczących szkół za granicą, umiejętność wykorzystywania w pracy wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie stażu, rozpoznawania potrzeb edukacyjnych uczniów oraz dostosowywania do nich metodyki prowadzenia zajęć, umiejętności korzystania w pracy z narzędzi multimedialnych i informatycznych, znajomości środowiska uczniów oraz współpracy ze środowiskiem lokalnym, w szczególności Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą, udziału w formach doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz współpracy z opiekunem stażu.

Uwzględniając specyfikę pracy nauczyciela w szkole za granicą, wskazano siedem zakresów dotyczących:

- 1) jakości pracy z uczniami,
 - 2) współpracy z nauczycielami,
 - 3) kultury pedagogicznej nauczyciela,
 - 4) opracowania i realizacji własnego programu nauczania,
 - 5) osiągnięć w pracy na rzecz oświaty Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą,
 - 6) osiągnięć w zakresie promocji Polski, w tym języka polskiego, historii, kultury i tradycji polskich, w środowisku lokalnym za granicą,
 - 7) publikacji z zakresu nauczania języka polskiego, historii, geografii oraz innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących, oraz kultury polskiej
- które mogą być uznane za znaczący dorobek zawodowy.

Określono sposób przeprowadzania postępowania egzaminacyjnego i postępowania kwalifikacyjnego, w tym jego zakres, zasady oceniania nauczyciela ubiegającego się o uzyskanie wyższego stopnia awansu zawodowego oraz sposób dokumentowania postępowania egzaminacyjnego i postępowania kwalifikacyjnego.

Niezbędne informacje dotyczące przebiegu stażu będą gromadzone w systemie teleinformatycznym umożliwiającym zbieranie i przetwarzanie danych niezbędnych do nadawania stopni awansu zawodowego nauczycieli oraz komunikowanie się między jego użytkownikami, dlatego w projektowanym rozporządzeniu określono użytkowników tego systemu oraz zakres dostępu użytkowników do danych gromadzonych w systemie.

Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Rozporządzenie nie jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Jednocześnie odnosząc się do § 12 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.